

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

Referat

Styremøte 3-2024 – 4. september 2024

Sted: Norsk Villreinsenter / Teams (kl. 12:00 – 14:10)

Til stede:

Styret:

Per Dag Hole (PDH)
Bengt Fasteraune (BF)
Kristin Hille Valla (KHV)
Roy Andersen (RA)
Aud Hove (AH)
Anne Engesveen (AE)

Sekretær: Trond Stensby (TS)

Andre som deltok: Hilde Kielland Mølmen (HKM)
Ingvild Aarhus, Skåppå. (IA)

Forfall:

John Olsen (JO)
Kristin Prestvold (KP)

Sak 8/2024 Innspill fra Skåppå – samfunnsplanlegging og næringsutvikling og verdensarvstatus

Skåppå v. Hilde Kielland Mølmen og Ingvild Aarhus orienterte om sin forståelse av oppdraget og ga forslag til viktige handlingspunkt.

Kommentarer og innspill:

PDH

- Skåppå er godt «inne på skiva» med tanke på opplegg for involvering, jf. det som ICOMOS etterlyst.
- Viktig å samordne arbeidet med prosesser hos Riksantikvaren, jf. anbefalingen de har gitt til KLD i brev 03.09.24. Viktig å kunne dokumentere eierskap og positiv innstilling på det lokale plan.
- Vi må føle oss fram i arbeidet med å involvere kommuner, innbyggere og næringsliv, det er de som har et forhold til området fra før.
- Mediehåndtering – kommuner og fylkeskommuner, og lokale aktører må være godt kjent med prosjektet **før** mediaprofilering. Samkjøres på flere områder samtidig. Når er det riktig å være aktiv i media? Forholdet til andre prosesser, det er et stort engasjement for hvordan områdene skal brukes. Viktig å ikke havne på utsiden.
- Møte med KLD raskt.
- Jf. utkastet fra SFIN til tiltaksplan – må ikke befestes seg at prosjektet skal være en kompensasjon, men være noe positivt der verdien ligger i historia om villreinfangsten.

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

BF

- Stortingets behandling (enstemmig) av «Stortingsmelding for villrein» gir KLD et klart oppdrag.
- Vi vil få et møte med KLD for å orientere om arbeidet.
- 170 på folkemøtet i går. Folk er veldig opptatt av håndtering av tilreisende, turister, utfordring for villrein, det gir muligheter for reiselivet. Dette prosjektet treffer godt – hva kan vi tilby de tilreisende?
- Tiltaksplan – passe på at vi ikke kommer midt i noe som blir oppfattet som negativt.
- Til tiltaksplan – prosjektet er en positiv tilnærming til å håndtere besøkende og ferdsel.
- Få til et lokalt engasjement, viktig med rett innpakning.
- Lignende prosesser – «fjord» - tatt av gjennom sosiale medier. Spørsmålet om turistskatt er blitt et viktig tema. Jf. også Svalbard – behov for å organisere ferdsel, unngå belastning på sårbar natur.
- Hvor lang tid tar det å komme på «lista». Verdiskaping på fangst og villrein kan brukes før en evt oppnådd status. Teste ut piloter - jf. besøkscenter villrein. Jf. Pilegrimsleden.
- Ikke blande oss inn i fasen med tiltaksplanarbeid og høringen her.
- anbefaler å følge med på tiltaksplanarbeidet – vårt prosjekt kan senere bidra med innspill til å styre ferdsel og skape muligheter for næringsutvikling.
- Turisme bidro til en positiv utvikling – har stedvis blitt en pest og en plage. Har medført endret innstilling/vilje til inngripen. Fokus på allemannsretten (vanskelig) gir nye mulighetsrom.
- Vårt prosjekt er «midt i smørøyet» for håndtering av besøkende.

KHV

Ambassadører

Reetablere ressursgruppe som ble opprettet i en tidligere fase av prosjektet.

Tidslinje

Noen har kunnskap og positiv/negativ innstilling til prosjektet fra en tidlig fase av prosjektet.

Andre som har kommet til senere, er mer uvitende om villreinfangsten.

Stiller seg til disposisjon for samtaler Skåppå

Tiltaksplan

Når folkemøtene er over og jobbes med teksten. Høring rundt årskiftet. Ingen aktiviteter framover nå, komme etter høringen på tiltaksplan. Respondere i prosess, før Skåppå på nytt styremøte.

...

Styret må få til et møte/samtale med KLD + begge direktoratene. (Nye folk) Ikke nok å lese seg opp.

Vedtak i et enstemmig Storting veier tungt. Klare å utnytte for alt det er verdt at stortinget var enstemmig – i møte med KLD.

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

Være oppmerksom på at etter en lang halleluja-periode, vil det komme en «på bakbeina-periode». Naturlig pendel, vi må ha lavd skuldre ift det.

Behov for mer forskning på villrein.

Nyeste utgave av referansegruppen må følge referater. Sendes også Skåppå.

Arbeidet med at noen kommuner søker skjønnsmidler jan 2025, må starte nå.

AE

Prosjektet kan ikke løse at det er «gratis» å bruke Norge – krever statlig innsats.

Langsiktig bevaring av reinen, er et avgjørende grunnlag for å ha turisme på lang sikt .

AH

Målet med prosjektet er ikke å gi flere restriksjoner, men å sørge for en bedre forvaltning.

IA

- Innbyggerne må selv få anledning til å påvirke prosessen.
- Viktig for Skåppå å få tilgang til informasjon fra tidligere arbeid med prosjektet, ressursgruppa mm.
- Medieoppslag gir at belastede destinasjoner kjenner på å ikke være godt tilrettelagt. Må være trygge at det blir på befolkningens og naturens premisser.
- Norge er «gratis» «Tik-Tok».

HK

Det har vært et godt møte og veldig retningsgivende. Skåppå tar en samtale med Kristin HV.

Sak 9/2024 Brev fra RA - Faglige anbefalinger for videre prosess

Styret tok brevet til orientering.

Viktig å ta opp enkelte punkt med KLD.

Sak 10/2024 Plan for involvering og forankring – lokalt og regionalt.

Tiltak og arbeid for involvering og informasjon i media avventer prosesser og høring knyttet til tiltaksplaner for villrein.

Styret vil reetablere ressursgruppen for prosjektet. Sekretæren følger opp dette.

Skåppå arbeider vider med et faglig grunnlag for samfunnsplan og næringsutvikling knyttet til en mulig verdensarvstatus.

Sekretæren arbeider videre for å fullføre oppdateringen av den faglige brgrunnelsen.

Sak 11/2024 Presentasjon av ny hjemmeside.

VILLEREINFANGSTEN SOM VERDENSARV

- En ti tusen år lang tradisjon -

Styret tok presentasjonen til orientering.

Styret ga innspill om mer bruk av bilder og presentasjon av historia knyttet til villreinfangsten.

Sak 12/2024 Status – arbeidet med den faglige begrunnelsen.

Ivar Teigum levert vedlagte fagnotat «Fangst og jakt på villrein som verdensarv Eit historisk perspektiv på villreinjakt frå 1200-talet».

Sekretæren arbeider videre med å sy sammen en oppdatert faglig begrunnelse.

Sak 14/2024 Økonomi.

Saldo pr. 01.01.24: kr. 999.481,-

Forbruk pr. 03.09.24: kr. 169.475,-

Saldo pr. 03.09.24: kr. 830.006,-

Andre avtalte utgifter:

- Trollbinde AS: kr. 38.220,-
- Ivar Teigum: kr. 48.620,-
- Skåppå: løpende fakturering, ramme kr 130.000,- (disponert 11.700,-)

Sak 15/2024 Invitasjon til åpent møte – tiltaksplan for villrein Rondane.

Styret tok invitasjonen til orientering. Ikke tida for at styret kommer med egne innspill i møtet.

Hjerkin, 04.07.24

Trond Stensby

ref.